

вътъ да ставатъ по-много и по-добре наредени. Келийното образование се разширява въ по-много мѣста и почва да става по-добро. Започватъ да ги посещаватъ повече деца.

Полека-лека, незабелязано, малкиятъ келийни училища ставатъ по-голѣми. Почватъ да се строятъ при църквите и въ тѣхните дворове по удобни училищни сгради, съ повече отъ една или две учебни стаи. Доставята имъ се известна училищна покъщнина и нѣкои училищни помагала. Старитѣ келийни учители, по-малко подгответи за своята работа, почватъ да се замѣстватъ съ по-добри, учили дори на чужбина, учители.

Съ откриването на Габровското училище презъ 1835. г., кое то стана съ срѣдствата и родолюбието на приснопаметния В. Евст. Априловъ, дава се въ едно скоро време голѣмъ тласъкъ за развитието на училищното дѣло изъ Българско.

Въ предвечерието на нашето Освобождение нѣмаше градъ и дори по-голѣмо село, кѫдето да не бѣ открито училище. Навсѣ-кѫде се отбелязваше единъ живъ стремежъ къмъ строене на училища, подбиране на по-добри учители и даване по-голѣмо образование на народнитѣ деца.

Следъ Освобождението този стремежъ още повече се засили. Много нови училищни сгради би-доха построени и продължаватъ да се строятъ. Навсѣкѫде България се покрива съ училища, въ

които се прибиратъ всички деца, подлежащи на задължително основно образование.

Отговарятъ ли, обаче, всички тия училища на своето предназначение?

На тоя въпросъ трѣбва, съ съжаление, да се отговори отрицателно. Училището никога нѣма да постигне своята задача, ако не отговаря на редъ условия. То трѣбва да бѫде изградено на здраво и сухо мѣсто, да бѫде просторно, да има добри, широки, свѣтли, чисти и топли стаи, да бѫде снабдено съ необходимата покъщнина и всички учебни пособия, безъ които не може да се води редовно и правилно обучение. Стайнъ трѣбва да бѫдатъ свѣтли, за да се запази отъ по-вреда зрението на децата. Тѣ трѣбва да бѫдатъ просторни, съ чистъ и прѣсенъ въздухъ за дишане; тѣ трѣбва да бѫдатъ чисти, за да се запазятъ децата отъ разни заболявания и т. н. и т. н. Самитѣ пѣкъ училища трѣбва да бѫдатъ красиви, съ салони за събрания и забави, съ широки дворове и градини, обградени и пр.

Старитѣ келийни училища, тѣсни и слупени стаи, далечъ не можеха да задоволятъ тия изисквания. Малкиятъ слаби и нѣжни деца по неволя, за да се научатъ на четмо и писмо, понасяха не-сгодитѣ. И ако въ онова тѣмно време на тежко робство тая неволя можеше да се понесе, сега, въ новото време, при новата бъл-